

Kukoricakobzó

TÜZES LÓ

DOROS JUDIT

Hogy mennyi öröm van a kukoricában, egyre többször jut eszembe, főképp, amióta saját kukoricaföldünk lett.

Nem nagy, hat sor, arra épp elég, hogy eltakarja a hátsó udvart a kíváncsi szemek elől, arra viszont bőven sok, hogy úgy ki legyen tisztázva közüle a gyom, mint ahogyan a dédanyám idejében, aki komótosan, fekete kis kendőjében hajlogatva kapálgatta ki a cserbókát meg szűrös szőrös disznóparéjt.

Már maga az ültetés is mókás volt, akadt ugyanis némi vita arról, hány szemet kell a gödörbe dobni. A szigorúan takarékos sváb férfilelek egyet javasolt, míg én, a bohém palóc legalább hármat irányoztam elő, hadd burjánozzék, aminek burjánoznia kell. Kettőnk között jelentős különbség, hogy gyerekként jómagam hosszú időt töltöttem el faluszéli és ház közeli földeken, ahol a kukoricaszemek belepottyantása a kapányi gödörbe

Időnként felbukantak vérvörös, már-már bordó szemsorjájuk, felszabadítva annak megtalálóját a további munka alól

legtöbbször az unokák dolga volt. Nagypám ilyenkor legfeljebb akkor mordult, ha három helyett öt vagy hat landolt a rögök között, ráadásul megpattanva rajtuk, még az ágyásból is kirepültek. – Nono! – ennyi volt az intés, persze a felesleges szemek után kapkodni, s azokat a helyükre tenni ilyenkor már nem lehetett, üteme volt minden lépésnek, minden kapavágásnak, szórásnak és betakarásnak: ha valaki messziről látta, azt hihette, metronóm veri hozzá a ritmust, vagy legalábbis egy hangosabban ketyegő óra.

Jött aztán a törés, majd lovas kocsival megérkezett a termés, bedobálták mindet a nyári konyhába, egy nagy halom sárgás-zöld kukoricacsőhegy lett a konyhaasztal helyén, újabb játékok színtere. Jött később a fosztás, a párás melegben kissámlikon, hokedliken ülve kicsik és nagyok tépték a száraz csuhét, amit később aztán tűzre vetettek, gyújtós helyett, vagy azzal bélelték körbe a disznóólat. A természet különös kegyeként a száraz csövek között itt-ott megbújt egy-egy zsengebb, visszaidézve a nyarat, s időnként felbukantak vérvörös, már-már bordó szemsorjájuk, felszabadítva annak

megtalálóját a további munka alól. Hogy babona, vagy valamiféle régi, íratlan törvény mondta-e ki, miszerint az átlagostól eltérőre ilyen szokatlan választ kell adni, senki nem magyarázta meg. Ám így, évtizedekkel később is ugyanazzal a gyermeki izgalommal téptem most fel a száraz héjakat a csövekről, mint amikor még tétje volt a vörösnek, s noha a nap végére nem találtam egyet sem, párat azért visszahagytam a héjába burkolóztva, meghagyva későbbre a csoda lehetőségét.

S hogy a morzsolás se legyen unalmas, arra újabb játékszer érkezett: egy kobzó. De milyen kobzó! Méretes faládjában egy hatalmas férfimarok méretű szellős öntöttvasforma, belsejében tüskékarmokkal, oldalán egy kézikurbalival. A csövet a marokba helyezve, a kurbli folyamatosan forgatva a szemek szép lassan a ládába peregnek, majd egy oldalsó kis lukon előbukkan a lecsupaszított csutka. Móka ez, nem munka, s kinek is kellene elektromos kütyü, ha itt van ez az antik darab, sose romlik el, sose esik szét, százéves, mégis modern, olyan mesterember kezei nyomát viseli, amilyenből aligha akad ma már.